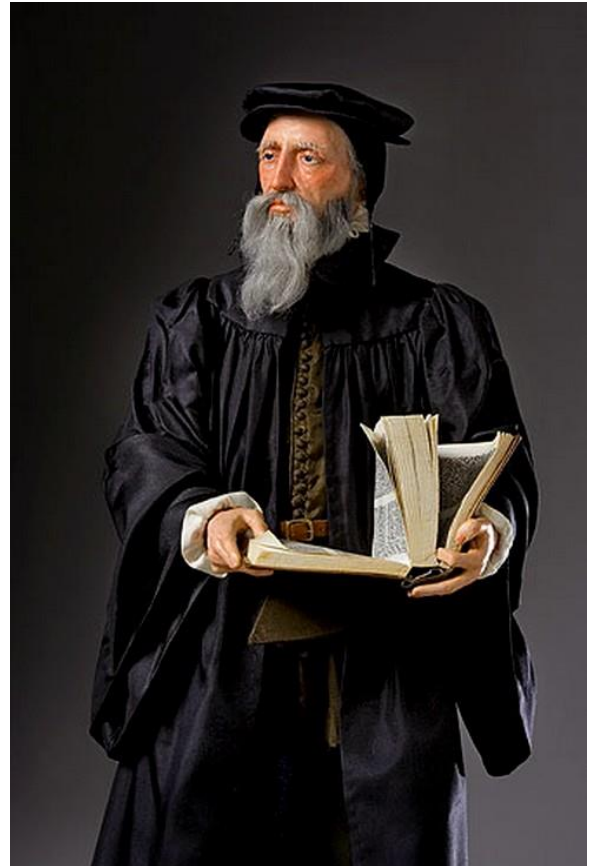

Jer 18,1-8

Reformáció (2013. nov. 4.)

Jeremiás volt a babiloni fogság előtti utolsó próféta. Az ő idejében jöttek el a babiloniak, hogy fogságba vigyék egy idegen országba Isten népének maradékát. Ez a fogság lett azzá az „átgyúrássá” a nép számára, amiről itt most Jeremiás prófétált. A fogságba egy engedetlen, Istenre nem figyelő, bálványokat imádó nép ment el, de onnan egy, az Isten szavát rendkívüli módon megbecsülő, azt végtelenül komolyan vevő, vallása iránt elkötelezett nép tért vissza. Erről tanúskodik az Ezsdrás, Nehémiás, Eszter és a Dániel könyve.

Nem volt ez könnyű döntés Isten számára. Rengetegen haltak meg a háború során, rengeteg könny és vér omlott. Magának Jeremiásnak is kegyetlen élete volt. Csak egy részlet Istennek egy neki szóló üzenetéből: *Majd így szólt hozzám az ÚR igéje: Ne végy senkit feleségül, ne legyenek fiaid és leányaid ezen a helyen! Mert ezt mondja az ÚR a fiakról és a leányokról, akik ezen a helyen születnek, az anyákról, akik szülik, és az apákról, akik nemzik őket ebben az országban: Halálos betegségben halnak meg, nem gyászolják meg, és nem temetik el őket, trágyává lesznek a föld színén. Fegyver és éhínség miatt lesz végük, holttestük pedig az ég madarainak és a föld vadállatainak lesz az eledele. Mert ezt mondja az ÚR: Ne menj be gyászolók házába, siratni se menj, részvétet se mutass irántuk! Mert elveszem a békességet ettől a néptől - így szól az ÚR -, a szeretetet és az irgalmat. Meghal ennek az országnak apraja-nagyja. Nem temetik el, és nem gyászolják meg őket, nem vagdossák össze magukat, és hajukat sem nyírják le értük. Nem törnek meg gyászoláskor szokásos kenyeret, vigasztalásul a halottért, nem itatnak senkit a vigasztalás kelyhével, még apjukért és anyjukért sem. Lakodalmas házba se menj be, és ne ülj le enni-inni! Mert ezt mondja a Seregek URa, Izráel Istene: Majd meglátjátok, hogy még a ti időtökben véget vetek ezen a helyen a hangos, vidám örvendezésnek, a vólegény és menyasszony örömeinek!* Ebből az idézetből kiderül az, hogy míg az agyagnak nem fáj, ha a fazekas a félresikerült edény helyett újat gyúr belőle, az embereknél, az Isten népénél ez egészen máshogy van. Ezért is próbálta a népet Isten Jeremiás előtt próféták egész során keresztül megtérésre bírni. De ez a megtérés nem történt meg. Ahhoz, hogy megtörténjen, erre a nemzeti tragédiára volt szükség.

Én úgy gondolom, hogy a reformációt is valami hasonlóan kell felfognunk. Az, hogy a nyugati keresztény egyházszervezet részekre szakadt, s ami utána következett, a harmincéves háború végéig, de még utána is, bizonyos értelemben egészen a mai napig, az tragédia: megosztottság, ellenségeskedés, erőszak, háborúk, gyűlölet és bizalmatlanság. A mi nagyszüleinket még úgy tanították, hogy tilos bemenni más felekezeti templomba, és az súlyos bűnnek számít. Lehet, hogy van ahol még most is ezt tanítják. Ez a tragikus oldala a reformációnak.

Viszont nem csak tragikus oldala van. Vannak vigasztaló, és vannak kifejezetten pozitív elemek abban, ami történt.

A vigasztaló az, hogy az egyházszervezet szakadása nem jelenti az egyház szakadását is. Mind a mai napig, minden keresztény felekezet ugyanúgy mondja hitvallásaként: *Hiszek egy egyetemes Anyaszentegyházat.* Egy egyház van, aminek a feje Krisztus, és aminek minden benne hívő – felekezettől függetlenül – tagja. Ezt fontos tudnunk, és ragaszkodnunk hozzá. Lehet, hogy sok minden választ el még most is minket, de a legfontosabb – Jézus Krisztus – összeköt.

A pozitívum pedig ugyanaz volt, mint ami a zsidó nép számára a babiloni fogság pozitívuma: A belső megtisztulás. A reformáció utáni korszakban, annak ellenére, hogy a reformáció tanításait sok mindenben elutasította az akkori katolikus egyház, végbement egy belső megtisztulás, ami megszüntette azokat a gyakorlatokat, amik tulajdonképpen kiobbantották a reformációt. De mind a mai napig láthatjuk azt, hogy

egymásra figyelve, főleg, hogy most már sokkal nyitottabb és barátságosabb a légkör, megtanulunk egymás gyakorlatából sok jót. Reformátusok járnak lelkigyakorlatra és katolikusok csinálnak bibliaköröket. A szakadás felrázta az Isten népét, és szükségessé tette a másokra való odafigyelést, és az arra való reflektálást, ez pedig jó.

Mit tanulhatunk meg most mi abból, amit a felolvasott ige, és a reformáció mond? Egy mondatban összefoglalva: **Figyelj oda arra, amit Isten mondani akar neked!** Ha a nép odafigyelt volna Jeremiás és elődei idejében, nem lett volna szükség a babiloni fogságra. Ha a középkor-végi egyház vezetői odafigyeltek volna azokra a kritikákra, amik egyre több felől érkeztek, nem került volna sor az egyházszakadásra, hanem egy békés reformáció mehetett volna végbe. A mi életünkben vajon hol vannak azok a pontok, ahol Isten azt akarja, hogy változtassunk? Azok az események, amik minket érnek, formálják az életünket. De azt, hogy hogyan, részben az dönti el, hogy mi hogyan viszonyulunk hozzájuk. Figyelek-e az Isten szavára, hogy vajon mit akar ezzel mondani, vagy csak a saját fejem után megyek? Ha csak a saját fejem után megyek, elképzelhető, hogy Istennek egyre hangosabban és hangosabban kell újra ugyanazt mondania, hogy meghalljam. Vagy újra kell gyúrnia az életemet. Persze tudnunk kell azt, hogy nem minden rossz azért történik velünk, mert nem figyeltünk Istenre, és ha figyeltünk volna, akkor megúszhattuk volna. De egészen másként tudom a rosszat is fogadni, ha közben figyelek Istenre.

Néha a mi életünket is „átgyúrja” Isten. Ez soha nem kellemes. Viszont sokszor szükséges, sőt elkerülhetetlen. Ha odafigyelek arra, ami velem történik, ha ahelyett, hogy megpróbálnék minden kellemetlen emléket elfelejteni, inkább megpróbálom azok célját megérteni, akkor az teljesen megújíthatja az életemet.

Csendesedjünk el, és magunkban arra a pár, összekapcsolódó kérdésre próbáljunk meg választ találni:

- Milyen helyzetben vagyok most? Tudom-e, hogy hogyan kerültem bele?
- Mennyire figyeltem eddig arra, hogy Isten mit akar velem ebben a helyzetben?
- Hogyan látom most: Mit akar mondani nekem Isten?

Mk 10,1-12 A házasság misztériuma (2013. nov. 11.)

A farizeusok egy jogi kérdéssel fordulnak Jézushoz. Igaz, hogy a Szentírásból kérdeznak, de akkor is: ez egy jogi kérdés. Jézus viszont nem jogi választ ad nekik. A farizeusok a válásról beszélnek, Jézus pedig a házasságról. Arról a misztériumról, amiről a Példabeszédek írója így beszél: *Ez a három dolog csodálatos előttem, sőt négy dolgot nem értek: A sasnak az útját az égen, a kígyó útját a kősziklán, a hajó útját a mély tengeren és a férfi útját a leánnyal.*

A házasság, a férfi és nő eggyé válása misztérium. Nem egy racionálisan megérthető, és bár a társadalomban szükséges jogilag szabályozni, de nem jogi kérdés. Ahogy az életben a legfontosabb dolgok közül egy sem. Ha egy gyerek kérdésében a szülők bírósághoz fordulnak, vagy a testvérek jogi úton akarják vitájukat rendezni, az sohasem ígér jót. A házasság egyik fontos feladata, hogy rámutasson arra: Kapcsolatokban élünk és nem jogviszonyokban. Jogra, törvényekre pont a szívünk keménysége miatt van szükség. De az életnek alapvetően a kapcsolatainkból kellene erőt merítenie, s abból kellene annak következnie, hogy mi szabad és mi nem. Nem a „jogom van hozzá”, hanem az „örülni fog ennek?” kellene, hogy meghatározza viselkedésünket.

A bűnesetben az ember az Istennel való kapcsolatot a jóról és gonoszról való tudásra cserélte fel. Kapcsolat helyett önállóság. Ma nagyon sok ember van, aki szintén ebben szenved: nem meri magát valaki máshoz kötni, vagy ha oda köti, nemsokára elvágja ezeket a szálakat. Csakhogy ezek a szálak mindig idegszálak: Ezért fáj minden sokkal jobban egy kapcsolatban, de ezért hagy életre szóló nyomot az elvágásuk is az életünkön.

A mi életünk is kapcsolatokra épül fel. S ezek sokszor fájdalmasak. Sok fájdalmat okoznak nekünk a szüleink, mi is a szüleinknek. Sokszor a sebek egész életre megmaradnak. De akkor is ezek által a kapcsolatok által épül fel az életünk. Akinek senkivel nincs kapcsolata, az ebbe előbb vagy utóbb belepusztul. Viszont a legfontosabb kapcsolat nem a házasság. Nem is az anya-gyermek kapcsolat. Ezek nagyon fontosak, de egy még fontosabb kapcsolatra irányítják figyelmünket, amiből aztán az összes többihez is jöhet az erő: Az Istenhez való kapcsolódásunkra.

Arra már valószínűleg sokan rájöttek, hogy nem mindig könnyű a szüleinket szeretni. Nekik sem mindig könnyű titeket. Arra is rá fogtok jönni, hogy a házastársadat sem mindig könnyű szeretni. Mindezekhez a kapcsolatokhoz az erőt az Istenhez való kapcsolódásunkból nyerjük.

Elcsendesedve gondolkozzatok el a kapcsolataitokon: Melyik hogyan működik? Mi az, amit szeretnél, hogy jobban működjön? Kérd Istent, hogy adja meg az erőt a szeretet gyakorlásához ezekben a kapcsolatokban.

Milyen új kapcsolatokat szeretnél az életedben? Kérd Istent, hogy készítsen fel rá.

MK 10,46-52

Tudd, hogy mi a fontos! (2013. november 18).

Számomra ennek a vaknak a történetéből most a legfontosabbnak az tűnt ki, hogy ez a vak ember végig az igazán fontos dolgokra koncentrált:

Amikor meghallja, hogy arra jön Jézus, torka szakadtából kiabálni kezd neki: „Dávid fia, Jézus, könyörülj rajtam!” Hiába szólnak rá, ő folytatja tovább. Akár ciki, akár nem: itt most nem ez számít.

Amikor Jézus odahívja: otthagyja a felsőruháját és úgy siet hozzá. Egy koldusnak a kabátja komoly értéket képviselt. De tudja, hogy most ennél fontosabb dologról van szó.

Amikor Jézus megkérdezi, hogy mit kér tőle, egy pillanatilag sem tétovázik: Mester, hogy újra lássak!”

És végül: Amikor már újra lát, azonnal Jézus követőjéül szegődik.

Példát vehetünk ettől a vak embertől: mindvégig a célon tartja a szemét s nem hagyja, hogy akár emberi rosszallás, akár a tárgyakhoz való ragaszkodás, akár az illem, akár maga a gyógyulás élménye eltérítse.

Van egy kutyánk, és mindig nagyon örül, ha hazaérünk, s hozza a labdáját, hogy játszunk! Én szoktam is dobálni neki ilyenkor, de előbb vagy utóbb valami eltereli a figyelmét. Például talál egy diót, s azt kezdi rágni, vagy egy érdekes szagot egy fűszálon, s az vonja el a figyelmét. Ilyenkor én fölmegegyek a házba. Ő meg hoppon marad, mert nincs, aki játsszon vele. Mi is néha ilyenek vagyunk. Isten készítené nekünk valami jót, de valami apróság elvonja róla a figyelmünket, s ezért lemaradunk róla.

Fontos, hogy tisztán lásd, hogy mi az igazán fontos az életedben, különben úgy cincálnak szét az élet apró gondjai, feladatai, mint a medvét a vadászkutya: Hol az egyik mar bele – akkor az után kap. Azután a másik – akkor meg azután. S így egyre több és több sebből vérzik, míg teljesen le nem gyengül. Nem ismerős ez a helyzet? Hol egy felelés, hol egy dolgozat, kapsz ide, kapsz oda, s közben egyre elkeseredettebbé válsz. Lásd meg, hogy mi az igazán fontos az életedben, és a köré rendezd a többi dolgot.

A történetben szereplő vaktól nemcsak céltudatosságában vehetünk példát, hanem abban is, hogy ő nagyon jól választott: Jézus személyét tartotta a legfontosabbnak, valószínűleg már a gyógyulás előtt is (a szavaiból ez derül ki), de utána ez nyilvánvalóvá is válik. Jézus Krisztus az, aki a mi életünket is meg tudja gyógyítani, és úgy tud minket vezetni, hogy valóban a fontos dolgok váljanak fontossá.

Elcsendesedve azon gondolkozzunk el, hogy mi az, ami igazán fontos a számomra, s vajon ennek megfelelő helyen van-e az életemben? Szánok-e rá elég időt, energiát, figyelmet?

Mk 12,1-12

Felelős gazdálkodás (2013. november 27.)

Jézus ezt a példázatot a farizeusoknak és írástudóknak mondja, akik a nép vezetői voltak. Úgy is mondhatjuk, hogy az ő kezükben volt a nép. De ők a magukénak is tekintették. Pedig nem az övék volt, hanem Istené.

Ami minálunk van, arra is úgy kell gondolnunk, mint ami Istené. Tőle kaptuk, használatra. Nem tudom, ti hogy vagytok vele, de én, ha valamit kölcsönkérek, arra jobban vigyázok, mint a sajátomra. Nagy értékű dolgot – például autót – nem is szívesen kérnék kölcsön. Mert nagy felelősség, hogy az ember egy darabban szolgáltatassa vissza.

Ha mindarra, amink van, úgy gondolunk, mint Istentől használatra kölcsönkapott értékre, ez lehet, hogy megváltoztatja a hozzáállásunkat például az egészség-megőrzéshez, vagy a helyes táplálkozáshoz, a szabadidőnk, vagy egyáltalán az időnk eltöltéséhez. Mire kaptam azt, amim van: Az életem, az erőm, az eszem, a beszélőkém, a tehetségem stb.?

Olvastam egy öreg szerzetesnek - Nemes Ödönnek – az írását az öregséghez való viszonyáról. Ebben írt arról, hogy 60 éves korában jött rá egy lelki műhely-munkán, ahol a saját testével kellett képzeletben párbeszédet folytatnia, hogy milyen rosszul bánt vele eddig, s hogy ezen változtatnia kell. Akkor kezdett el futni járni, odafigyelni az evésre és a pihenésre. Ő a testével bánt rosszul. Van, aki a lelkével bánik rosszul. De jó, ha erre előbb rájövünk, mint hogy elérjük a 60-at.

Mindannyian felelősséggel tartozunk magunkért is meg a ránk bízott emberekért, sőt a teremtett világ alánk eső részéért is. A Kis Hercegben a róka is azt mondja: felelős vagy azért, akit megszelídítettél. Felelősséggel tartozunk Istennek azért, ahogy azzal bánunk, amivel kapcsolatba kerülünk, amit birtoklunk. De mégis elég most arra koncentrálnunk, hogy mi magunkkal mennyire bánunk felelősségteljesen, mert saját magunkon keresztül kerülünk minden mással is kapcsolatba. Lehetetlen a saját ajándékaimmal úgy felelősen bánni, hogy közben a körülöttem élőkkel, környezetemmel felelőtlenül bánok.

Elcsendesedve arra próbáljunk Isten előtt választ találni: Melyik része az életemnek, amivel felelősen bánok, és melyik az, amivel nem?

Miklós Attila
iskola lelkész